

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Co/104/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218200163
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6218200163.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD., v právnej veci žalobcu G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XX, zast. Mgr. Andrea Legényová, advokátka, so sídlom Komenského 3, 990 01 Veľký Krtíš proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere, o odvolaní žalovaného proti rozhodnutiu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3Csp/11/2018-115 zo dňa 25. júna 2019 takto

rozhodol:

- I. Rozhodnutie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3Csp/11/2018-115 zo dňa 25. júna 2019 potvrdzuje.
- II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím okresný súd v prvej výrokovej vete určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8200054084 uzavretá dňa 22.03.2013 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bezpoplatková. V druhej výrokovej vete žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa pôvodne domáhal určenia neplatnosti úverovej zmluvy č. 8200054084 uzavretej dňa 22.03.2013 medzi žalobcom a žalovaným. Žalobu odôvodnil tým, že na základe tejto úverovej zmluvy mal byť žalovanému poskytnutý úver vo výške 840,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 40. mesačných splátkach po 40,01 Eur (správne malo byť uvedené 45,01 Eur) pri dohodnutej úrokovej sadzbe 70,02%, RPMN 70,21% a celkovej čiastke, ktorú mal žalovanému zaplatiť v sume 1.890,42 Eur. Žalobca uvádzal, že súčasťou zmluvy o úvere boli aj zmluvné dojednania, a to Dohoda o poskytnutí služby, pričom poplatok dohodnutý v čl. VIII. bod 1 tejto zmluvy o úvere predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná. Žalobca ďalej odôvodňoval žalobu tým, že súčasne s uvedenou úverovou zmluvou bola uzavretá aj rozhodcovská zmluva, ktorú tiež považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku a nekalú obchodnú praktiku, keďže rozhodcovská zmluva má podobu formulárového charakteru a bola podmienkou poskytnutia úveru. Podľa žalobcu v zmysle rozhodcovskej zmluvy všetky spory, ktoré vzniknú budú riešené pred rozhodcovským súdom alebo všeobecným súdom. Právo voľby medzi rozhodcovským a všeobecným súdom je na žalobcovi a keďže pri úverových sporoch z úverových zmlúv je pravidelne žalobcom veriteľ, právo voľby súdu je na veriteľovi a preto možnosť voľby medzi všeobecným a rozhodcovským súdom je iluzórna. Tvrdil preto, že uvedená rozhodcovská zmluva je predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe odôvodnil ust. § 11 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

3. V priebehu konania žalobca navrhol pripustenie zmeny žaloby tak, že zmluva o úvere č. 8200054084 uzavretá dňa 22.03.2013 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov. Súd prvej inštancie takúto zmenu žaloby pripustil uznesením č. k. 3Csp/11/2018-96 zo dňa 30.05.2019.

4. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný v priebehu konania namietal neprípustnosť žaloby a poukazoval na prekážku v konaní - res iudicatae. Uvádzal, že v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere č. 8200054084 zo dňa 22.03.2013 prebehlo medzi stranami sporu pred Slovenským arbitrážnym súdom so sídlom Krížna 56, Bratislava konanie pod sp. zn. RK 348/06/14-SAS, v ktorom bolo právoplatne rozhodnuté o nároku žalobcu a zaplatení splatenej sumy úveru z predmetnej zmluvy. Na základe tohto právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku bol podaný žalovaným návrh na vykonanie exekúcie na Okresný súd Veľký Krtíš, ktoré sa vedie pod spisovou značkou 5Er/199/2015 a v ktorom bolo udelené exekútorovi JUDr Ing. Jánovi Gasperovi poverenie na vykonanie exekúcie. Žalovaný tvrdil, že rozhodnutie o žalobe na plnenie predstavuje prekážku res iudicata pre konanie o žalobe na určenie, pokiaľ sa obe žaloby týkajú toho istého skutkového základu.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že podľa tvrdenia žalovaného rozhodcovská zmluva nebola podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere tak, ako to vyplýva z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy, ako aj z práva na jednostranné odstúpenie od nej. Jej uzavretie bolo možnosťou, nie povinnosťou a žalobca mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, resp. jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody bez vplyvu na existenciu hlavnej zmluvy o revolvingovom úvere. Tvrdil, že rozhodcovská zmluva spĺňa charakter individuálneho ustanovenia. Uviedol, že rozhodcovská zmluva neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania a rozhodcovské konanie je len alternatívne, pričom rozhodcovská zmluva výber spôsobu riešenia sporov zo zmluvy a výber rozhodcu ponecháva na žalobcu. Ak žalobcom bude spotrebiteľ, bude mu patriť právo voľby medzi štátnym súdom a rozhodcovským súdom. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, že výšku odplaty za úver považoval žalovaný za dohodnutú v súlade s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Podľa neho dohodnutá odplata v zmluve priemernú odplatu na finančnom trhu vo výške 47,29% podstatným spôsobom neprevyšovala. Dohoda o poskytnutí služby nebola podmienkou a ani predpokladom pre vznik zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uzavretie Dohody o poskytnutí služby je samostatné, čo je zdôraznené aj osobitným individuálnym rozlíšením dohody od ostatného obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. Žalovaný preto tvrdil, že dohoda o poskytnutí služby je individuálnym dojednaním podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu, keďže táto dohoda bola dobrovoľná a nebola podmienkou na získanie úveru sa odplata za poskytnutie tejto služby nemohla zahrnúť do výpočtu RPMN pre úver.

6. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd z výsluchu žalobcu na pojednávaní zistil, že obchodný zástupca pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere mu k nej nič nepovedal, ani mu nič nevysvetľoval k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy. Žalobca si podľa vlastného vyjadrenia ani jednu zmluvu neprečítal, pretože uzavretie zmlúv prebehlo rýchlo. Uviedol, že podpisoval dva alebo tri papiere a nevie, čo je to rozhodcovské konanie, má vychodených päť tried základnej školy. Podľa výpovede žalobcu, obchodný zástupca mu nevysvetlil, že rozhodcovská zmluva nie je podmienkou poskytnutia úveru, len mu predložil listiny na podpis.

7. Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v priebehu konania žalobca po pripustení zmeny žaloby ako hlavné dôvody bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy uvádzal nedodržanie písomnej formy, nejasné vyjadrenie konečnej splatnosti úveru a nesprávne uvedenú výšku RPMN, ktorá nezahŕňa doplnkovú službu o poskytnutí možnosti odkladu splátok. Vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve, ktorá podľa žalobcu netvorí prekážku res iudicata odkázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 371/2018.

8. Po vykonaní dokazovania a po zistení skutkového stavu veci okresný súd v bode 21. napadnutého rozhodnutia konštatoval, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 230 CSP sa vzťahuje aj na rozhodnutia vydané v rozhodcovskom konaní, v priestupkovom konaní, či v adhéznom konaní a odkázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/44/2011, sp. zn. 5Cdo/115/2012 a sp. zn. 3MCdo/8/2013. Ďalej konštatoval, že v prípade, ak o žalobe na plnenie rozhodoval rozhodcovský súd, nejedná sa o prekážku právoplatne rozhodnutej veci, ak pre svoje rozhodovanie nemal oporu v platnej rozhodcovskej doložke a preto je takéto rozhodnutie rozhodcovského súdu potrebné považovať za nulité, t. j. ako keby nebolo vydané.

9. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s obsahom Rozhodcovskej zmluvy č. 8200054084 zo dňa 22.03.2013 dospel k záveru, že rozhodcovská doložka uvedená v rozhodcovskej zmluve nebola dojednaná individuálne, a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, pretože ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred veriteľom vo formulári predtlačenej zmluvy určeného rozhodcovského súdu, nemožno hovoriť o individuálne dojednanej podmienke spotrebiteľskej zmluvy. Neprihliadol na tvrdenia žalovaného o tom, že sa jedná o individuálne dojednanú rozhodcovskú zmluvu z dôvodu jej samostatnosti a tvrdil, že individuálnosť vyjednaní nie je závislá od fyzického oddelenia časti dojednaní od iných, ale v preukázanej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie formulárovej zmluvy predkladanej dodávateľom. Odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 9/2012. Tvrdil, že ak má byť naplnená podmienka individuálneho dojednania rozhodcovskej zmluvy, musí byť výsledkom slobodnej vôle obidvoch zmluvných strán a slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba znamená. Odkázal na ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú tie, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Tvrdil, že v danom prípade nešlo o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, keď zmluvné podmienky v rozhodcovskej zmluve boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah. Uviedol, že predmetnú zmluvu podpísal žalobca spolu so zmluvou o úvere v ten istý deň ako viacero spolu súvisiacich dokumentov a podľa okresného súdu uvedenie rozhodcovskej zmluvy na samostatný papier malo za účel obchádzanie zákonnej úpravy ochrany spotrebiteľa a nie individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky. Tvrdil, že sa nejedná o individuálne dojednanú rozhodcovskú zmluvu. Odkázal pritom aj na výpoveď samotného žalobcu, podľa ktorej mu obchodný zástupca pri podpise zmluvy o revolvingovom úvere nevysvetlil obsah dokumentov dané mu na podpis. Neupovedomil ho o tom, že podpisuje aj rozhodcovskú zmluvu. Uviedol, že vzhľadom na to, že žalobca má vychodených päť tried základnej školy, len ťažko môže pochopiť bez náležitého vysvetlenia, čo je to rozhodcovské konanie a aký to bude mať pre neho v budúcnosti dopad. Na základe všetkých uvedených záverov nepovažoval rozhodcovskú doložku za individuálne dojednanú, považoval ju za neplatnú a dospel k záveru, že rozsudok rozhodcovského súdu je potrebné považovať za nulitný, ktorý netvorí prekážku veci právoplatne skončenej pre žalobu o určenie práva medzi tými istými účastníkmi. Dospel preto k záveru, že žaloba žalobcu je prípustná.

10. Poukazoval na to, že v danom prípade sa jedná o žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, pretože vyplýva z osobitného predpisu podľa § 11 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj ZoSÚ). Tvrdil však, že napriek uvedenému bola splnená podmienka žalovateľnosti aj pokiaľ ide o naliehavý právny záujem, pretože uvedeným určovacím petitom je možné dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pretože právoplatný výrok súdu o určení, že úver zmluvy č. 8200054084 zo dňa 22.03.2013 je bezúročný a bez poplatkov by zbavil žalovaného možnosti uplatňovať si od žalobcu úroky a poplatky z poskytnutého úveru.

11. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že uvedená zmluva o poskytnutí revolvingového úveru zo dňa 22.03.2013 spĺňa podmienky spotrebiteľskej zmluvy a je potrebné ju považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 129/2010 Z. z. Po jej prieskume dospel k záveru, že uvedená zmluva bola uzatvorená platne, ale neboli dodržané ustanovenia § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. f/, i), j) zákona o spotrebiteľských úveroch.

12. Podľa súdu prvej inštancie uvedená zmluva neobsahuje údaje o konečnej splatnosti úveru, keď podľa jeho názoru sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov, ako sú dátum poskytnutia úveru, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok. Uviedol, že konečná splatnosť úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť dĺžku riadneho trvania a realizovať najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými produktmi, resp. dodávateľmi. Uviedol, že spotrebiteľ už pri uzavretí zmluvy musí vedieť dátum, kedy uplynie čas splácania. Takáto náležitosť musí byť uvedená priamo v zmluve a nepostačuje odkaz na zmluvné dojednania, ktoré v ustanovení čl. 4, bod 4.5 zmluvných podmienok uvádzajú, že deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru.

13. Súd prvej inštancie skúmal aj to, či uvedená zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá v písomnej forme. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru bola žalobcom podpísaná 19.03.2013, čo predstavuje návrh na uzavretie zmluvy podľa § 43a Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Odkázal na znenie § 44 OZ, podľa ktorého prijatie návrhu, ktoré obsahuje výhrady, dodatky alebo obmedzenia, prípadne iné zmeny, je odmietnutie návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatie návrhu so zmenami sa považuje za nový návrh na uzavretie zmluvy. Pokiaľ žalovaný v bode 6. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru zmenil údaje vyplnené žalobcom, došlo k novému návrhu na uzavretie zmluvy. Žalobca takýto nový návrh nepotvrdil, a preto nemožno konštatovať písomné uzavretie zmluvy. Konkrétne došlo k zmene údajov v časti RPMN, keď v bode 5. žiadosti podpísanej žalobcom bol navrhovaný údaj RPMN vo výške 70,02 % a predpokladanú RPMN po poskytnutí revolvingu 63,32 %. Žalovaný návrh žalobcu na uzavretie zmluvy potvrdil v bode 6. Žiadosti tak, že uviedol RPMN za úver 70,21 % a predpokladanú RPMN po poskytnutí revolvingu vo výške 60,51%. Dospel k záveru, že nie je preukázaná podmienka písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere a preto je uvedený úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

14. Podľa súdu prvej inštancie bol v zmluve o spotrebiteľskom úvere nesprávne uvedený údaj o RPMN a celkovej čiastke, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť. K celkovej sume vo výške 1.890,40 Eur bolo potrebné pripočítať poplatok za službu odkladu splátok vo výške 183,22 Eur podľa Dohody o poskytnutí služby v bode 8. zmluvy o revolvingovom úvere. Následne celková čiastka, ktorú mal žalobca žalovanému zaplatiť predstavuje sumu 2.073,62 Eur. Okresný súd preto uviedol, že žalobca bol zavádzajúcim spôsobom informovaný o celkovej čiastke, ktorú mal zaplatiť a tento nedostatok mal vplyv na určenie výšky RPMN. Ak bola RPMN určená vo výške 70,21% a nezahrňovala poplatok za poskytnutie služby a reálne RPMN by tak bola vyššia. Ďalej súd uviedol, že samotnú zmluvu o poskytnutí služby považoval za neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku podľa § 54 ods. 4 a 5 OZ, keďže nebola individuálne dojednaná. Uvádzal ďalej, že mu je známe z rozhodovacej činnosti odvolacích súdov, že predmetná Dohoda o poskytovaní služieb je pre rozpor s dobrými mravmi ako aj podľa § 37 OZ neplatná.

15. Na základe uvedených záverov okresný súd konštatoval, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8200054084 zo dňa 22.03.2013 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bezpoplatková. K ďalším namietaným skutočnostiam zo stany žalobcu sa súd prvej inštancie už ďalej nevyjadroval.

16. Proti uvedenému rozsudku podal včas v celom rozsahu odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

17. Odvolanie odôvodnil tým, že okresný súd sa nevysporiadal s prípustnosťou žaloby a faktom, že o nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy už bolo právoplatne rozhodnuté a teda, že rozhodnutie o určení bezúročnosti úveru zo zmluvy č. 8200054084 nemôže na uvedenom právoplatnom rozhodnutí nič zmeniť. Uvedený fakt má zásadný význam na to, či podaná žaloba plní účel podľa § 131 CSP. Žalovaný tvrdil, že ani podaná žaloba, ani vydaný rozsudok neobsahuje žiadne odôvodnenie ako za súčasného právneho stavu medzi sporovými stranami, keď o nárokoch z uvedenej úverovej zmluvy už je právoplatne rozhodnuté. Posúdenie uvedenej skutočnosti má význam pre posúdenie účelnosti žaloby a jej prípustnosti. Odkázal pritom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 736/16 zaoberajúci sa dostatočnosťou a relevantnosťou odôvodnenia rozhodnutia súdu ako po skutkovej, tak aj právnej stránke. Tvrdil, že okresný súd sa uvedenou námietkou vôbec nezaberal, čím zaťažil rozhodnutie nepreskúmateľnosťou, čo je zároveň porušením práva na spravodlivý súdny proces. Tvrdil, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že sa súd vôbec nezaoberal procesnou obranou žalovaného. Uvádzal, že z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že sa zaoberal len podaním žalobcu a takýto postup považoval za porušenie rovnosti sporových strán.

18. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil ani s konštatovaním okresného súdu, že uvedené napadnuté určovacie rozhodnutie môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu a môže založiť právo domáhať sa zaplattených úrokov.

19. Považoval tento záver za nesprávny a prijatý bez toho, aby sa súd zaoberal existenciou právoplatného rozhodnutia, pričom koncepcia úpravy druhov žalôb nezmenila prístup súdnej praxe, podľa ktorej je procesne neprípustná žaloba, ktorá rieši určitú otázku, ktorá je len predbežnou otázkou riešiteľnou v inou konaní.

20. Žalovaný namietal, že právna úprava zakotvuje spôsob zmeny alebo zrušenia rozhodcovského rozsudku. Jednou z podmienok na to je podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonom určenej prekluzívnej lehote. Márne uplynutie prekluzívnej lehoty má za následok nemožnosť zrušiť právoplatný rozsudok de iure, ale aj de facto a neprípustnosť takých rozhodnutí, ktoré popierajú rozhodcovský rozsudok de facto.

21. Žalovaný v odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie o tom, že úverová zmluva neobsahuje dojednanie o konečnej splatnosti úveru. Odkázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015, podľa ktorého nie je bezúročnosť úveru možné spájať s náležitosťou, ktorú úijné právo neurčuje ako povinnú náležitosť zmluvy. Namietal, že údaj o konečnej splatnosti uzavretá zmluva obsahuje, súdna prax ohľadne uvádzania konečnej splatnosti nie je jednotná a zmena zák.č. 129/2010 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2018 potvrdila skutočnosť, že s údajom o „konečnej splatnosti“ nie je možné spájať žiadny následok. Odkázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/146/2017, na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-397/01 až C-403/01, ako aj na rozhodnutie C-212/04, C-105/03. Žalovaný namietal nesprávny právny záver súdu prvej inštancie, ako aj skutkový záver o absencii údajov o konečnej splatnosti, keď táto požiadavka bola splnená určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok ako aj spôsobom vyplývajúcim z čl. 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní.

22. Žalovaný ďalej namietal záver súdu prvej inštancie o neuzavretí úverovej zmluvy z dôvodu rozdielnosti údajov medzi návrhom a jeho prijatím v časti o RPMN. Podľa žalovaného z napadnutého rozsudku nevyplýva, na základe čoho súdu prvej inštancie dospel k záveru o tom, že RPMN je možné dohodnúť. Tvrdil, že v časti 5 úverovej zmluvy - žiadosti o úver - údaj o predpokladanej RPMN nie je návrhom RPMN, pretože žalobca nebol objektívne spôsobilý v čase podania žiadosti tento údaj vypočítať, pretože pre jeho výpočet je potrebný údaj o dátume vyplatenia úveru, časové rozpätie medzi vyplatením a splatnosťou tej ktorej splátky, takže žiadny údaj RPMN nemohol žalobca ani navrhnúť. Uvádzal, že RPMN sa objektívne dohodnúť nedá a vyplýva z právnej úpravy upravujúcej spôsob jej určenia. Odkázal pritom na ust. § 2 ods.1 písm. i), § 9 ods.2 písm. l) Zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom medzi údaje, z ktorých sa vypočítava pri uzatvorení zmluvy patrí aj dátum prvého čerpania úveru. Tvrdil, že údaj o RPMN pri spôsobe jej určenia nie je údajom dohodnutým, ale určený presne stanoveným spôsobom. Ak by žalovaný neurčil údaj RPMN schváleného úveru podľa zákonných podmienok, ale by uviedol hodnotu zhodnú s predpokladanou RPMN podľa bodu 5 žiadosti, došlo by k porušeniu zák.č. 129/2010 Z.z. Podľa žalovaného žiadost' o poskytnutie revolvingového úveru žiaden návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa len údaj o predpokladanej RPMN. Namietol preto nesprávny záver súdu prvej inštancie ohľadne vzniku zmluvného vzťahu.

23. Žalovaný v odvolaní namietal aj záver súdu prvej inštancie o nesprávne určenej celkovej čiastke na zaplatenie úveru. Tvrdil, že dohoda o poskytnutí služby nebola podmienkou ani predpokladom pre vznik zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odkázal pritom na bod 8.6 Dohody o poskytnutí služby. Dohoda o poskytnutí služby je osobitne podpisovaná a podpísaním zmluvy o revolvingovom úvere sa neprístupuje a neuzatvára automaticky aj dohoda o poskytnutí služby. Tvrdil, že sa jedná o individuálne dojednanie podľa § 53 ods.2 Obč. zák. Pokiaľ preto Dohoda o poskytnutí služby bola dobrovoľná a nebola podmienkou získania úveru, tak ani odplata za poskytnutie služby nemala byť zahrnutá do výpočtov RPMN pre úver v zmysle § 2 písm. g) zák.č. 129/2010 Z.z. Odkázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43CoR/5/2016-14.

24. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na nové konanie alebo aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania voči žalobcovi.

25. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 04.11.2019. V ňom navrhol, aby krajský súd potvrdil napadnutý rozsudok a zaviazal žalovaného k náhrade trov odvolacieho konania.

26. Žalobca sa stotožnil s napadnutým rozsudkom, ktorý určil, že zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi stranami sporu je bezúročná a bez poplatkov. Uviedol, že súd prvej inštancie vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu, správneho právneho posúdenia veci a dostatočne odôvodnil rozhodnutia v predmetnej veci v súlade s aktuálnou rozhodovacou činnosťou exekučného súdu potvrdenou názorom Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 371/2018 zo dňa 20.06.2018.

27. Vo vzťahu k prekážke res iudicata žalobca uviedol, že prípustnosťou žaloby sa okresný súd vysporiadal v súlade s citovaným uznesením Ústavného súdu IV. ÚS 371/2018. Pokiaľ súd posúdil rozhodcovskú zmluvu ako neplatnú, potom nemohla byť platne založená právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok a rozhodcovský rozsudok je potrebné považovať za právne nezáväzný a materiálne nevykonateľný tak, ako to konštatoval aj súd prvého stupňa odkazom na judikatúru súdov. Napadnuté rozhodnutie preto nie je možné považovať za arbitrárne. Uvádza, že určovacie rozhodnutie napadnuté žalovaným odstráni spornosť nároku z rozhodcovského rozsudku a stane sa podkladom na vyhlásenie neprípustnosti exekučného konania, ktoré sa voči žalobcovi začalo na základe nezákonne vydaného rozhodcovského rozsudku. Vo vzťahu k možnosti zrušenia rozhodcovského rozsudku právna úprava zakotvuje spôsob jeho zrušenia za predpokladu, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom a nie orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie.

28. Pokiaľ žalovaný namietal záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu neuvedenia termínu konečnej splatnosti úveru, žalobca uviedol, že neuvedenie termínu konečnej splatnosti úveru nebolo hlavným dôvodom, pre ktorý bola zmluva o úvere vyhlásená za bezúročnú a bez poplatkov. Hlavným dôvodom bolo nedodržanie písomnej formy úverovej zmluvy, nesprávne určená výška RPMN a rozpor úverovej zmluvy v časti odplaty s dobrými mravmi. Uviedol, že výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi a je možné hovoriť o civilnoprávnej úžere. Žalobca sa však stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie o tom, že zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru. Odkázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica 13Co/38/2017 z 27.03.2018, na rozsudok Krajského súdu Žilina sp.zn. 11Co/160/2018 z 31.07.2018, ako aj na ďalšie rozhodnutia odvolacích súdov.

29. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie o tom, že k uzavretiu úverovej zmluvy nedošlo, podľa žalobcu okresný súd v napadnutom rozhodnutí takýto záver nikde neuviedol. Naopak súd prvej inštancie konštatoval uzavretie úverovej zmluvy, avšak bez dodržania písomnej formy, pretože v čase podpisu žalobcom zmluva neobsahovala podstatnú náležitosť, a to údaj o RPMN, ktorý žalovaný doplnil dodatočne, keď úver schvaľoval. Vo vzťahu k dohode o poskytnutí služby, táto mala byť zahrnutá do RPMN, ako to správne uviedol aj súd prvej inštancie.

30. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

31. Odvolací súd vyzval strany sporu výzvou zo dňa 22.01.2020 v zmysle § 382 CSP k možnému použitiu ust. § 3 a § 39 zák.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník pri posudzovaní dohodnutých úrokov vo výške 70,02% ročne za poskytnutie úveru.

32. Žalobca sa k uvedenej výzve vyjadril tak, že úrokovú sadzbu vo výške 70,02% považoval za dohodnutú v rozpore s dobrými mravmi, dohodu o odplate nie je možné považovať za platne dohodnutú náležitosť zmluvy a úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

33. Žalovaný sa k uvedenej výzve vyjadril podaním zo dňa 31.01.2020, v ktorom uviedol, že ust. § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka majú povahu lex generalis vo vzťahu k špeciálnemu ustanoveniu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka upravujúceho reguláciu maximálnej výšky odplaty za spotrebiteľské úvery v rozhodnom čase, v ktorom došlo k uzavretiu zmluvy o úvere. Finančným trhom podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa rozumie „sústava subjektov finančného trhu, jeho nástrojov a transakcií (finančných investícií) s týmito nástrojmi a medzi týmito subjektmi.“

34. Podľa žalovaného zákonodarca v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jej jednu zložku - ročnú úrokovú sadzbu úveru. Logicky to vyplýva aj z tej skutočnosti, kedy pri dvoch rôznych poskytovateľoch úverov - bankových a nebankových subjektoch - síce môže byť úroková sadzba (jej výška) výrazne odlišná, avšak napríklad pri bankových poskytovateľoch celková odplata je tvorená aj správou úverového účtu, rôznymi poplatkami za vyhotovenia výpisov a pod. Zákonodarca preto výslovne stanovil, že sa bude právne regulovať celková odplata za poskytnutie finančných prostriedkov - uvedené teda nenachádza oporu v oblasti komparácie s úrokovými sadzbami bankových subjektov.

35. Podľa žalovaného pri porovnávaní sa má zobrať do úvahy nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti. Žalobca toto vôbec nerešpektuje, rovnako ako fakt, kedy aplikáciu ním označeného ustanovenia vylučuje práve hore citované ustanovenia podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Porovnávanie s údajmi bánk je samo o sebe nesprávne - banka si svoj „zisk“ účtovala v danom období aj za vedenie úverového účtu, spracovanie platieb a pod., čiže úrok nebol pre ňu jediný výnos za požičanie peňazí, ale bol tam celý rad ďalších položiek, ktoré musel dlžník zo spotrebiteľského vzťahu platiť. Za podstatné prevýšenie sa pritom považuje také, ktoré je viac ako o 25-27 %. Odkázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 14Co/1016/2014 zo dňa 30.03.2016. Priemerná výška odplaty v danom období bola 45,66 % a táto nebola v Zmluve podstatným spôsobom prevýšená. K podaniu priložil doklad - Súhrnné informácie o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. kvartál 2010.

36. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379 a § 380 Civilný sporový poriadok (CSP) v senáte bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

37. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 22.03.2013 bola medzi stranami sporu uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8200054084 (ďalej aj „Zmluva“). Jej predmetom bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 840,- Eur, ktorý sa ho zaviazal vrátiť 42 mesačnými splátkami splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci vo výške po 45,01 Eur. Celková suma uhradená žalobcom mala predstavovať čiastku 1.890,42 Eur. Z obsahu spisu vyplýva, že ročná úroková sadzba úveru v bode 6 Zmluvy bola dohodnutá v sadzbe 70,02%, RPMN za úver v bode 6 vo výške 70,21% a predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu vo výške 60,51%. V bode 5 žalobca v Žiadosti, ktorú podpísal 19.03.2013 uviedol údaj o predpokladanej RPMN za úver vo výške 70,02% a predpokladanej RPMN po poskytnutí úveru vo výške 63,32%. V čl. 8. bod 1 Zmluvy malo dôjsť k dohode o poskytnutí služby podľa § 269 ods.2 Obch. zák., predmetom ktorej bola možnosť odkladu troch splátok úveru, resp. revolvingu na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi stranami sporu a záväzok dlžníka zaplatiť odplatu za poskytnutie služby v celkovej výške 183,22 Eur (120,38 Eur za odklad splátok úveru, resp. 62,64 Eur za odklad splátok revolvingu).

38. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere boli Zmluvné dojednania o revolvingovom úvere. Podľa bodu 4.5. Zmluvných dojednaní deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru.

39. Dňa 22.03.2013 uzavreli strany sporu Rozhodcovskú zmluvu č. 8200054084. Z čl. 4 a 5 Rozhodcovskej zmluvy vyplýva spôsob riešenia sporov vzniknutých medzi stranami sporu z uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere tak, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o úvere, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o úvere sa budú riešiť cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o. IČO: 44 130 481, so sídlom Križna 56, 821 08 Bratislava a Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter, s.r.o., IČO: 44 826 460, so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, pričom výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.

40. Z obsahu spisu vyplýva aj to, že z dôvodu nesplácania úveru a neplnenia zmluvných povinností zo strany žalobcu žalovaný na základe uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere podal žalobu na rozhodcovskom súde, ktorý pod sp. zn. 348/06/14 dňa 13.08.2014 vydal rozhodcovský rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť 25.09.2014 a vykonateľnosť 30.09.2014. V ňom bol žalobca zaviazaný na zaplatenie sumy 1.515,32 Eur s prísl. a na náhradu trov tohto konania. Z uvedeného rozhodcovského rozsudku vyplýva, že žalobca bol zaviazaný na zaplatenie uvedenej sumy 1.515,32 Eur, keď v rozhodcovskom konaní bola konštatovaná úhrada dlžnej sumy zo strany žalobcu v sume 375,10 Eur. Keďže celková dlžná suma, na úhradu ktorej sa žalovaný zaviazal, bola dohodnutá vo výške 1.890,42 Eur, bol uvedeným rozhodcovským rozsudkom žalobca zaviazaný na zaplatenie zostatku poskytnutého

úveru a dohodnutých úrokov za poskytnutie úveru. Na základe uvedeného rozhodcovského rozsudku podal žalobca 30.03.2015 návrh na vykonanie exekúcie exekútorovi JUDr. Jánovi Gasperovi, ktorý bol Okresným súdom Veľký Krtíš pod sp.zn. 5Er/199/2015 poverený vykonaním exekúcie. Uvedené skutočnosti sporné medzi stranami sporu neboli.

41. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného voči napadnutému rozhodnutiu vychádzal so skutkového stavu zisteného v dostatočnom rozsahu súdom prvej inštancie a preto nepovažoval za potrebné vykonané dokazovanie doplniť alebo ho zopakovať.

42. Podľa § 3 ods. 1 zák.č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) v znení účinnom ku dňu 22.03.2013 výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

43. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

44. Podľa § 44 ods.2 OZ prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

45. Podľa § 46 ods.2, prvá veta OZ pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu.

46. Podľa § 52 ods.1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

47. Podľa § 9 ods.1 zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu 22.03.2013 (ďalej ZoSÚ) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

48. Podľa § 9 ods.2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

49. Podľa § 11 ods.1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
c) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

50. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu podania žaloby 23.01.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

51. Podľa § 230 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

52. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

53. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

54. Po pripustení zmeny žaloby bolo predmetom tohto konania určenie, že zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi stranami sporu je bez úrokov a bez poplatkov. Svojou povahou sa jedná o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. d) CSP. Ust. § 11 ods. 4 ZoSÚ oprávňuje spotrebiteľa na podanie tejto žaloby a žalobca pri jej podaní nie je povinný preukazovať naliehavý právny záujem, pretože na jej podanie je oprávnený priamo citovaným ust. § 11 ods. 4 ZoSÚ bez toho, aby osobitná úprava vyžadovala splnenie ďalších predpokladov od žalobcu pri podaní tejto žaloby, a to okrem iného aj naliehavého právneho záujmu. Naliehavý právny záujem na podanie tejto žaloby preto žalobca povinný preukazovať nie je.

55. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel vychádzajúc z prejudiciálneho vyriešenia neplatnosti rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu dňa 22.03.2013 z dôvodu, že sa jednalo o formulárovú zmluvu, ktorá nespĺňa podmienky individuálneho dojednaní a dohodnuté podmienky nútia spotrebiteľa podrobiť sa podľa rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred veriteľom vo formulári predtlačenej zmluvy určeného rozhodcovského súdu. Takúto zmluvu nepovažoval za individuálne dojednanú, považoval ju za neprijateľnú, t.j. neplatnú zmluvnú podmienku (bod 21 napadnutého rozhodnutia). Uvedenú rozhodcovskú zmluvu z týchto hľadísk skúmal súd prvej inštancie preto, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 230 CSP sa vzťahuje aj na rozhodnutia vydané v rozhodcovskom a priestupkovom alebo adhéznom konaní a odkázal pritom na judikatúru Najvyššieho súdu SR. Uviedol však, že o takúto prekážku v rozhodnutej veci sa nejedná, ak o žalobe na plnenie rozhodoval rozhodcovský súd a pre svoje rozhodnutie nemal oporu v platnej rozhodcovskej zmluve. Podľa súdu prvej inštancie takéto rozhodnutie je potrebné považovať za nulité, aj keď bolo vydané. Keďže rozhodcovskú zmluvu doložku posúdil za neplatnú, považoval rozsudok rozhodcovského súdu za nulitý, ktorý netvorí prekážku právoplatne skončenej veci (bod 21. napadnutého rozhodnutia). Dospel k záveru, že vzhľadom na absenciu prekážky veci rozhodnutej je žaloba žalobcu prípustná. Až keď sa vysporiadal s absenciou prekážky res iudicata vo vzťahu k uvedenému rozhodcovskému rozsudku na plnenie, podrobil zmluvu o revolvingovom úvere prieskumu z hľadiska splnenia náležitostí podľa osobitného zákona, a to Zákona o spotrebiteľských úveroch.

56. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov uvedených v odvolaní, ktorými je viazaný. Na prvom mieste namietal žalovaný, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s neprípustnosťou žaloby, nevysporiadal sa s jeho procesnou obranou (ktorú v odvolaní bližšie neuviedol, zrejme majúť tým na mysli prekážku res iudicata) a tvrdil, že z tohto dôvodu je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné a arbitrárne, ktoré zakladá dôvod zrušenia rozsudku pre porušenie procesných práv žalovaného. S týmito dôvodmi podaného odvolania odvolací súd nesúhlasí.

57. Súd prvej inštancie sa jednoznačne a zreteľne v bode 21. napadnutého rozhodnutia zaoberal otázkou prípustnosti určovacej žaloby podanej žalobcom, ako aj otázkou res iudicata vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku, ktorým bol žalobca zaviazaný na plnenie z úverovej zmluvy, ktorej určenie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti bolo predmetom tohto konania. V úvode bodu 21. napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie konštatuje, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 230 CSP sa vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. V ďalšej vete poukazuje okresný súd na to, že rozhodnutie rozhodcovského súdu o žalobe na plnenie nepredstavuje prekážku rozhodnutej veci, ak pre svoje rozhodovanie nemal rozhodcovský súd oporu v platnej rozhodcovskej zmluve, t. j. ak takéto rozhodnutie rozhodcovského súdu je potrebné z tohto dôvodu považovať za nulité. Súd prvej inštancie z dôvodov ním uvedených rozhodcovskú zmluvu považoval za dojednanie, ktoré nebolo individuálne dohodnuté a zároveň obsahujúce neprijateľné podmienky, preto ju považoval za neplatnú. V závere bodu 21. napadnutého rozhodnutia konštatoval, že z tohto dôvodu považoval rozsudok rozhodcovského súdu za nulitý, keďže rozhodcovská doložka bola neplatná a preto vydaný rozhodcovský rozsudok na plnenie netvorí prekážku právoplatne skončenej veci pre žalobu o určenie práva medzi tými istými účastníkmi.

58. Podľa odvolacieho súdu okresný súd jasne konštatoval svoj záver, prečo nemal v konaní preukázanú prekážku právoplatne rozhodnutej veci a prečo napriek existencii právoplatného rozhodcovského rozsudku na plnenie nezakladá toto rozhodnutie prekážku veci rozhodnutej, a to preto, že rozhodnutie vydané rozhodcovským súdom považoval za nulité, nemajúce žiadne účinky a teda netvoriace ani prekážku res iudicata. Tento záver mu preto nebránil v určení úverovej zmluvy za bezúročnú a bezpoplatkovú. Pokiaľ preto žalovaný v odvolaní napádal arbitrárnosť a nedostatočné odôvodnenie súdu prvej inštancie, na základe ktorého mal dospieť k záveru o prípustnosti žaloby, toto tvrdenie žalovaného nezodpovedá odôvodneniu napadnutého rozhodnutia, v ktorom sa okresný súd zaoberal prípustnosťou žaloby a vysporiadal sa aj s otázkou prekážky res iudicata.

59. Nad rámec uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa správne zaoberal otázkou, či predmetné rozhodcovské rozhodnutie na plnenie je prekážkou na podanie žaloby o určenie práva alebo právneho vzťahu. Podľa zaužívanej judikatúry tak ako na to správne poukázal aj súd prvej inštancie (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/44/2011 zo dňa 13.01.2012), prekážku veci rozhodnutej predstavuje aj právoplatné rozhodnutie o žalobe na plnenie, ktorého predpokladom bolo prejudiciálne posúdenie (určenie) práva alebo právneho vzťahu. Ak bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti plniť či už kladne alebo záporne, tvorí výrok takéhoto rozsudku prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k určovacej žalobe medzi tými istými účastníkmi konania vo vzťahu k tomu istému skutku, ktorý už bol alebo musel byť predbežne právne kvalifikovaný v rozsudku na plnenie. Tento záver prekážky právoplatne rozhodnutej veci sa vzťahuje aj na rozhodnutie vydané v rozhodcovskom a priestupkovom konaní, či v adhéznom a trestnom konaní. V zmysle § 35 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní aj doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Predpokladom na to, aby rozhodcovský rozsudok na plnenie tvoril prekážku veci rozhodnutej je však skutočnosť, aby bol vydaný v konaní, na ktoré mal rozhodcovský súd právomoc. V konaní pritom nebola sporná otázka, že rozhodcovský rozsudok, o ktorý opieral žalovaný procesnú obranu res iudicata, bol vydaný medzi tými istými účastníkmi na základe tej istej úverovej zmluvy.

60. Na doplnenie dôvodov uvedených súdom prvej inštancie odvolací súd udáva, že otázka možného prelomenia materiálnej právoplatnosti rozhodcovského súdu je už konštantne odvolacími súdmi, ako aj Najvyšším súdom SR vyriešená (viď napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 25/2014 zo dňa 22.01.2014, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012). Odvolací súd pri riešení otázky existencie právoplatného rozhodcovského rozsudku na plnenie ako prekážky res iudicata vo vzťahu k určovacej žalobe v rámci spotrebiteľskej zmluvy odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/458/2014, z ktorého vyplýva: „To znamená, že aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná. Je však potrebné osobitne zdôrazniť, že tento právny záver je opodstatnený len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky - iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva totiž zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri posudzovaní, či v občianskom súdnom konaní predložený rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (viď § 35 zák.č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní), môže súd pristúpiť k riešeniu otázky platnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní (napr. v súvislosti s posudzovaním, či rozhodcovský rozsudok je alebo nie je vykonateľný exekučný titul), ale aj v iných konaniach (napr. pri riešení otázky, či vydaný rozhodcovský rozsudok zakladá pre občianske súdne konanie prekážku res iudicata).“

61. Pokiaľ preto súd prvej inštancie v bode 21. napadnutého rozhodnutia konštatoval, že v danom prípade rozhodcovské rozhodnutie na plnenie netvorí prekážku res iudicata, pretože posúdil rozhodcovskú zmluvu, ktorá zakladá právomoc rozhodcovského súdu, za neplatnú, potom rozhodnutie rozhodcovského súdu považoval za nulité, čím nemal v konaní preukázanú prekážku res iudicata a posúdil žalobu ako prípustnú. Odvolanie žalovaného o tom, že odôvodnenie súdu prvej inštancie je nedostatočné vo vzťahu k prípustnosti určovacej žaloby, ako aj vo vzťahu k procesnej obrane žalovaného o existencii prekážky res iudicata, preto nie je dôvodné a nezodpovedá obsahu a zdôvodneniu napadnutého rozhodnutia.

62. Ako vyplýva zo zaužívanej judikatúry Ústavného súdu, konajúci súd nemusí dopodrobna reagovať na všetky procesné a skutkové námietky strán sporu, je však nevyhnutné, aby sa zaoberal podstatnými rozhodujúcimi okolnosťami pre rozhodnutie vo veci. V danom prípade rozhodnutie súdu prvej inštancie v bode 21. sa zaoberá podstatnými okolnosťami týkajúcimi sa prípustnosti žaloby a prekážky *res iudicata* a v tejto časti odvolanie žalovaného dôvodné nie je. Tvrdenie žalovaného o tom, že o nároku vyplývajúceho zo zmluvy už bolo právoplatne rozhodnuté a rozhodnutie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na tom nič nemôže zmeniť, je nedôvodné, pretože okresný súd práve uvedený rozhodcovský rozsudok posúdil ako nulitný, t.j. nemajúci žiadne účinky a preto netvorí prekážku veci rozhodnutej. Nedôvodná je aj ďalšia časť tvrdení žalovaného v odvolaní, ktorý nesúhlasil s tvrdením súdu prvej inštancie o odstránení spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Ako bolo uvedené vyššie, výsledkom posúdenia súdu prvej inštancie je záver o nulitnej povahe rozhodcovského rozsudku, ktorý z tohto dôvodu nevyriešil spornosť nároku strán sporu a tento záver preto nebránil súdu prvej inštancie zaoberať sa otázkou určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, pričom na podanie tejto žaloby nemusí žalobca preukazovať naliehavý právny záujem.

63. Dôvodná nie je ani ďalšia časť obrany žalovaného v odvolaní, že platná právna úprava zakotvuje spôsob zmeny alebo zrušenia právoplatného rozhodcovského rozsudku, a to podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku a márnym uplynutím zákonom určenej lehoty nie je možné zrušiť právoplatný rozsudok *de iure* ani *de facto*. Ako správne uviedol žalobca vo vyjadrení k odvolaniu, toto tvrdenie žalovaného je relevantné vtedy, pokiaľ nie je konštatovaná nulita vydaného rozhodcovského rozsudku z dôvodu absencie platného dojednania rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky tak, ako to urobil súd prvej inštancie v prejednávanej veci. Ako už vyplynulo z vyššie citovanej judikatúry Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, aj v iných konaniach, t.j. pri exekučnom konaní alebo v súdnom konaní o určenie neplatnosti je možné prejudiciálne skúmať otázku oprávnenia rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku, a to posúdením platnosti rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky.

64. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania v zmysle § 380 ods. 1 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že sa zaoberal podaným odvolaním v rozsahu a z dôvodov, ktoré v ňom uviedol žalovaný. Jeho námietky v odvolaní sa týkali arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia, nepreukázania odstránenia spornosti nároku podanou žalobou, nemožnosti zrušenia rozhodcovského rozsudku iným spôsobom ako žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žiadne dôvody nesprávnosti napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve žalovaný v odvolaní neuviedol. Žalovaný sa vôbec v odvolaní nezaoberal právnym posúdením a skutkovými závermi súdu prvej inštancie, na základe ktorých dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy z dôvodu jej posúdenia ako neprijateľnej podmienky, ktorá nebola individuálne dojednaná. Žalovaný tým, že tieto skutkové a právne závery žiadnym spôsobom v odvolaní nenapádal, neumožnil odvolaciemu súdu prieskum týchto záverov súdu prvej inštancie. Naopak, žalovaným uvádzané dôvody odvolania, a to arbitrárnosť, neodôvodnenie neprípustnosti žaloby a neodôvodnenie týkajúce sa procesnej obrany žalovaného neboli dôvodné, pretože súd prvej inštancie sa nimi dostatočne zaoberal v bode 21. napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd preto vychádzal zo záverov súdu prvej inštancie o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktoré skutkové a právne posúdenie žalovaný v odvolaní žiadnym spôsobom nenamietal a neumožnil tým odvolaciemu súdu prieskum napadnutého rozhodnutia v tejto časti.

65. Potom ako súd prvej inštancie prejudiciálne vyriešil otázku absencie právoplatne rozhodnutej veci ako prekážky na rozhodnutie o určovacej žalobe, podrobil zmluvu o revolvingovom úvere prieskumu, či spĺňa náležitosti podľa zák.č. 129/2010 Z.z. Dospel k záveru, že neobsahuje povinnú náležitosť o konečnej splatnosti úveru, nemá písomnú formu a obsahuje nesprávne učenie RPMN, pretože pri jej výpočte neboli zahrnuté do nákladov poplatky za poskytnutie služby o odklade splátok.

66. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, že nedošlo k uzavretiu úverovej zmluvy a ani k vzniku zmluvného vzťahu. Odvolací súd konštatuje, ako na to správne poukázal aj žalobca vo vyjadrení k odvolaniu, že takýto záver súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neuviedol. Naopak, okresný súd vychádzal zo záveru o existencii zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, ktorý posúdil ako spotrebiteľský. V bode 23. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia výslovne uviedol, že zmluva bola uzavretá platne, ale neboli dodržané u stanovenia § 9 ods. 2 písm. f), i), j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie ďalej v bode 24. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že nebola preukázaná písomná forma zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Okresný súd teda dospel k záveru o existencii zmluvného spotrebiteľského vzťahu medzi stranami sporu, o existencii zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá však nespĺňa podmienky podľa § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. f), i), j) zákona o spotrebiteľských úveroch a preto ju určil za bezúročnú a bezpoplatkovú.

67. Pokiaľ preto žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, že nedošlo k uzavretiu úverovej zmluvy a ani k vzniku zmluvného vzťahu z dôvodu rozdielnosti údajov medzi návrhom a jeho prijatím v časti údaju o RPMN, potom odvolanie smeruje voči záverom a právnemu posúdeniu súdu prvej inštancie, ktoré sa v napadnutom rozhodnutí nenachádza. Na druhej strane žalovaný v odvolaní nenamietal záver súdu prvej inštancie o absencii písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie odôvodnil záver o nedodržaní písomnej formy zmluvy tým, že v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalobcu v bode 5 Žiadosti/Zmluvy boli uvedené odlišné údaje oproti tým, ktoré dopísal do bodu 6 Zmluvy následne žalovaný v časti výšky RPMN, pričom takto zmenené údaje týkajúce sa RPMN považoval okresný súd za nový návrh zmluvy, ktorý žalobca písomne nepotvrdil.

68. Žalovaný záver súdu o absencii písomnej formy nenamietal, pričom namietal záver súdu o tom, že k uzavretiu zmluvy nedošlo, ktorý však v napadnutom rozhodnutí uvedený nie je. Žalovaný v odvolaní zdôrazňoval, že RPMN nie je predmetom dohody, nejedná sa o dohodnutý údaj, určuje sa zákonom určeným spôsobom ako výsledok matematického výpočtu podľa určeného vzorca ku dňu uzavretia zmluvy. Žalovaný v odvolaní uviedol, že žalobca žiaden údaj o RPMN ani nenavrhol, pretože v bode 5 Žiadosti o úver údaj „predpokladaná RPMN“ nie je návrhom RPMN z dôvodu nemožnosti výpočtu tohto údaju k dátumu podania žiadosti.

69. Aj okresný súd v bode 25. napadnutého rozhodnutia uviedol, že RPMN nepredstavuje náležitosť zmluvy na ktorej by sa mali strany dohodnúť. Svoj záver však odôvodnil tým, že absentuje písomná forma zmluvy (rozdielnosť údajov RPMN v návrhu na uzavretie zmluvy oproti zmeneným údajom doplneným zo strany žalovaného, ktoré následne žalobcom už písomne potvrdené neboli), pričom tento záver žalovaný nenamietal (namietal neexistujúci záver súdu o neuzavretí zmluvy a o neexistencii zmluvného vzťahu) a nenamietal ani skutkové zhodnotenie okresného súdu o nepotvrdení nového návrhu zmluvy zo strany žalobcu, potom ako žalovaný doplnil/zmenil údaje v bode 6 zmluvy. Tým, že žalovaný v odvolaní neuviedol dôvody nesprávneho záveru súdu prvej inštancie o nedostatku písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere a neuviedol ani dôvody nesprávneho súdom zisteného kontraktčného procesu pri jej uzatváraní, neumožnil odvolaciemu súdu prieskum tejto časti napadnutého rozhodnutia o nedostatku písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný. Odvolací súd preto vychádzal zo skutkového a právneho záveru súdu prvej inštancie o nedostatku písomnej formy Zmluvy, v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ, ktorý záver žalovaný v odvolaní skutkovo a ani právne nenamietal. Aj táto jedna skutočnosť o nedostatku písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere postačuje na to, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne.

70. Nad rámec uvedeného odvolací súd poukazuje na čl. 7 Zmluvy podľa ktorého „... Dlužník ... berie výslovne na vedomie a súhlasí, že ním požadovaná poskytnutá čiastka je maximálna a že veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti Dlužníka splácať požadovaný úver poskytnutú čiastku jednostranne znížiť, upraviť výšku, počet a splatnosť jednotlivých splátok úveru, RPMN úveru (pričom výška úrokov a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného Dlužníkom v bode 5) bez toho aby to znamenalo porušenie povinností zo strany Veriteľa.“ Z čl. 2.1. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere žalovaného (ďalej „Zmluvné dojednanie“) ako neoddeliteľnej súčasť zmluvy vyplýva: „Dlužník vyplní do formulára Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere ním požadovanú výšku úveru a súhlasí s tým že Veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti Dlužníka splácať výšku úveru znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako Dlužník uviedol v bode 5 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere, pričom výška úrokovej sadzby a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného Dlužníkom v bode 5 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere bez toho aby to znamenalo porušenie povinností zo strany Veriteľa.“

71. Z uvedených ustanovení Zmluvy a Zmluvných dojednaní vyplýva, že samotný žalovaný v ním pripravenom texte formulárovej zmluvy sa snažil upraviť základné podmienky kontraktčného procesu tak, aby po podpise žiadosti o úver (návrh na uzavretie zmluvy) bola spotrebiteľovi garantovaná istota,

že ak by aj došlo k zmene výšky úveru alebo iných parametrov, tak RPMN po schválení úveru zo strany žalovaného nesmie byť vyššia ako je uvedené v bode 5 Žiadosti podpísanej žalobcom. V danom prípade si žalovaný túto ním samotným naformulovanú povinnosť nesplnil. V bode 5 Žiadosti podpísanej žalobcom je uvedená „predpokladaná RPMN za úver 70,02%“ a v bode 6 Zmluvy žalovaný pri jej podpise uviedol RPMN vyššiu, a to 70,21%. Samotný žalovaný nedodrжал ním formulovanú povinnosť neuviesť v bode 6 Zmluvy vyššiu RPMN ako uviedol žalobca v bode 5 Žiadosti/Zmluvy. Takýto postup je v rozpore s právom spotrebiteľa byť informovaný o výške RPMN, keď po podpise návrhu na uzavretie zmluvy dôjde jednostranným úkonom veriteľa k určeniu vyššej RPMN ako potvrdil spotrebiteľ svojim podpisom v bode 5 Žiadosti.

72. Ďalším dôvodom, na základe ktorého dospel súd prvej inštancie k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru mala byť absencia údaju o konečnej splatnosti úveru podľa ust. § 9 ods.2 písm. f) ZoSÚ. Odvolací súd s týmto záverom nesúhlasí.

73. Odvolací súd nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie v tom, že pojem „konečná splatnosť úveru“ ako povinná náležitosť zmluvy o úvere podľa § 9 ods.2 písm. f) ZoSÚ sa má vykladať tak, že musí byť uvedená konkrétnym časovým okamihom, t.j. dátumom. Z obsahu uzavretej zmluvy medzi stranami sporu vyplýva dojednanie o povinnosti splácať úver v počte 42 mesačných splátok vždy k 20. dňu v mesiaci a v spojení s čl. 4 bod 5 Zmluvných dojednaní ako neoddeliteľnej súčasťou Zmluvy bol zrozumiteľným spôsobom vyjadrený údaj o konečnej splatnosti úveru, ktorý sa kryje s dňom splatnosti poslednej splátky úveru. Odvolací súd konštatuje, že z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, ako na to poukázal žalovaný v odvolaní, vyplýva: „Uvedené ustanovenie čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES by sa však nemalo vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než sú tie, ktoré vymenúva čl. 10 ods.2 uvedenej Smernice“. Rozhodujúcim kritériom pre záver o tom, či sa konkrétna úverová zmluva považuje za úver bez úrokov a poplatkov je absencia takých náležitostí uvedených v čl. 10 ods.2 tejto Smernice, ktorých neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Podľa odvolacieho súdu údaj o konečnej splatnosti úveru, pokiaľ nie je určený konkrétnym dátumom, nespochybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, pokiaľ zo zmluvy jednoznačne vyplýva počet mesačných splátok, ich frekvencia a dátum splatnosti ku konkrétnemu dňu v danom mesiaci. Odvolací súd konštatuje, ako je uvedené vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR vo vzťahu k podstatnej náležitosti úverovej zmluvy, a to k členeniu splátky na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, že podobne aj pri zákonnej požiadavke na konečnú splatnosť úveru je potrebné tento pojem vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť konkrétny dátum ako konečnú splatnosť úveru, ale postačuje ak konečná splatnosť je zrozumiteľne zistiteľná z obsahu úverovej zmluvy.

74. Uvedená smernica čl. 10 ods. 2 písm. c) uvádza ako podstatnú náležitosť zmluvy dĺžku trvania zmluvy o úvere. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako je vymedzená v citovanom čl. 10 ods. 2 písm. c) Smernice. V súlade s vyššie uvedeným, pokiaľ zákonom č. 279/2017 Z.z. došlo k zmene dotknutého ustanovenia tak, že s účinnosťou od 01.05.2019 sa vypustila ako podstatná náležitosť zmluvy o úvere „konečná splatnosť úveru“ a od uvedeného obdobia podstatnou náležitosťou má byť doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s citovaným čl. 10 ods. 2 písm. c) Smernice, potom sa od tohto uvedeného dňa legislatívne jednoznačným vyjadrením odstránila možnosť rôzneho výkladu, ktorú bolo možné a potrebné preklenúť už aj podľa doterajšej úpravy jej eurokomformným výkladom (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 211/2017 z 23.04.2018).

75. Odvolací súd súhlasí so záverom Najvyššieho súdu SR uvedenom v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/56/2018 v ktorom uviedol, že zásada eurokonformného výkladu vyžaduje aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť. Podľa tohto rozhodnutia rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C- 42/15 konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti ako tie, ktoré vymenúva čl. 10 ods. 2 Smernice. Podľa uvedeného rozhodnutia úmyslom zákonodarcu, ktorý bol vyjadrený v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo transponovať smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice. Eurokonformným výkladom, ktorý je nielen možný, ale aj potrebný, dospel Najvyšší súd SR k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Odvolací súd poukazuje

na toto rozhodnutie Najvyššieho súdu SR týkajúce sa inej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzhľadom na vysvetlenie zásady eurokonformného výkladu Smernice.

76. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje závery rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/18 z 05.09.2019: „Čl. 10 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48 ako boli vyložené rozsudkom z 09.11.2016, Home Credit Slovakia (C- 42/15) sa majú uplatniť na zmluvu o úvere o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku“. Odvolací súd teda konštatuje, že pokiaľ pri riešení otázky členenia splátok na splátky istiny, úroku a poplatkov dospel Súdny dvor EÚ k záveru, že aj pred zmenou vnútroštátnej úpravy je potrebné vykladať príslušné ustanovenia zmluvy v súlade so smernicou č. 2008/48 a jej čl. 10 vo vzťahu k náležitostiam úverovej zmluvy, potom to znamená, že eurokonformný výklad aj pri náležitosti o konečnej splatnosti úveru, ktorá bola vypustená z právnej úpravy od 01.05.2018 a ktorá nebola v súlade s čl. 10 ods. 2 písm. c) citovanej Smernice sa má vykladať tak, že aj prípadná absencia údajov o konečnej splatnosti úveru určením konkrétneho dátumu neznamená posudzovanie spotrebiteľského úveru ako úveru bez poplatkov a bez úrokov. Dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ preto v prejednávanej veci daný nebol. V tejto časti je napadnuté rozhodnutie nesprávne a odvolanie žalovaného je dôvodné.

77. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že úver je bez poplatkov a bez úrokov z dôvodu, že obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke, ktorú je žalobca povinný zaplatiť a obsahuje nesprávnu RPMN, pretože do celkovej čiastky a ani do RPMN nebol zahrnutý poplatok za poskytnutie služby umožňujúcej odklad splátok úveru. Na druhej strane súd prvej inštancie konštatoval, že okrem nesprávne určenej celkovej výšky, ktorú mal žalovaný zaplatiť a nesprávnej RPMN, dohodu o poskytnutí služby považoval za neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku a odkázal na to, že iné súdy považujú túto podmienku za neplatnú aj pre jej rozpor s dobrými mravmi.

78. V tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nekonzistentné a protirečivé. Pokiaľ konštatoval súd prvej inštancie, že dohoda o službe o odklade splátok úveru s dohodnutým poplatkom je neprijateľnou podmienkou a teda je neplatná, resp. ak je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, potom výška tohto poplatku z dôvodu absolútnej neplatnosti tejto dohody nemá byť zahrnutá do celkovej sumy, ktorú má žalobca uhradiť a nemá byť zahrnutá ani ako jeden zo vstupných údajov o nákladoch žalobcu pri výpočte RPMN. V tejto časti je preto rozhodnutie súdu prvej inštancie zdôvodňujúce bezpoplatkovosť a bezúročnosť poskytnutého úveru z dôvodu absencie náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ nesprávne.

79. Záver okresného súdu o neplatnosti dohody o službe o odklade splátok mohol viesť k inému záveru, a to k nesprávne určenej celkovej výške úveru ako podstatnej náležitosti úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ, pokiaľ bola žalobcovi vyplatená suma úveru znížená o poplatok za túto službu. Táto skutočnosť však nebola žalobcom tvrdená, nebola predmetom dokazovania a okresný súd sa ňou nezaoberal.

80. Nad rámec uvedeného odvolací súd udáva, že pokiaľ súd prvej inštancie v bode 25. napadnutého rozhodnutia konštatoval, že dohoda o poskytovaní služieb je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, s týmto záverom odvolací súd súhlasí a odkazuje napr. na svoje rozhodnutie sp. zn. 43Co/41/2019 zo dňa 13.06.2019 v ktorom posúdil dojednanie v čl. 8.1. a 8.4. Zmluvy (Dohoda o poskytnutí služby o odklade splátok) podľa § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka ako absolútne neplatné pre rozpor s dobrými mravmi.

81. Odvolací súd nepovažoval za správny záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie údajov o konečnej splatnosti úveru a z dôvodu nesprávne uvedenej RPMN a celkovej čiastky, ktorú má žalobca zaplatiť. Okrem absencie písomnej formy úverovej zmluvy, ktorý záver okresného súdu nemohol byť preskúmaný odvolacím súdom vzhľadom na absenciu dôvodov v odvolaní voči tomuto záveru, úverová zmluva má aj ďalší nedostatok, pre ktorý je potrebné ju považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

82. Žalobca v priebehu celého konania namietal okrem iného, že dohoda o výške odplaty za poskytnutie úveru je absolútne neplatná pre jej rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vo vyjadrení k odvolaniu namietal už aj výšku úrokov, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie sa touto námietkou už nezaoberal, keďže mal z iných dôvodov dostatočne preukázanú

bezpoplatkovosť a bezúročnosť poskytnutého úveru (posledná veta bodu 26. napadnutého rozhodnutia). Odvolací súd podrobil úverovú zmluvu preskúmaniu aj z tohto tvrdeného nedostatku, t.j. či dohodnutý úrok za poskytnutie úveru v sadzbe 70,02% ročne umožňuje poskytnúť takémuto dojednaniu ochranu.

83. Dobré mravy je možné všeobecne vymedziť ako všeobecne spoločensky uznávané zásady konania v právnom styku (pocitosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov a pod.). Zároveň dobré mravy predstavujú popri kogentných zákonných ustanoveniach jeden z limitov ohraničenia autonómie slobody prejavu vôle zmluvných strán v súkromnom práve. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/137/2003 (zverejnené Zo súdnej praxe č. 62/2004) vyplýva, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods.1 Obč. zák. treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Vyššie uvedené princípy dobrých mravov boli uvedené aj v rozhodnutí Ústavného súdu SR z 28.02.1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95, v ktorom sa okrem iného uvádza, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods.1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ust. § 39 Obč. zák., teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi. Uvedený nálež je aplikovateľný aj v prípade, ak je predmetom posudzovania výška zmluvne dohodnutej odplaty za poskytnutie úveru.

84. Tak, ako už bolo uvedené vyššie, zakotvenie dobrých mravov do právnej úpravy súkromného práva je vyjadrením korektívu a limitov zmluvnej voľnosti strán zmluvných vzťahov v súkromnom práve. Aplikácia dobrých mravov ako limitu zmluvnej voľnosti zmluvných strán aj s prípadným následkom neplatnosti právnych úkonov pripadá do úvahy za predpokladu, ak je posudzovaný právny úkon z pohľadu dobrých mravov v takej intenzite a v takom rozpore so všeobecne akceptovateľnými normami správania, ktoré je neudržateľné, a to aj v prípade zásady zachovania platnosti právneho úkonu v čo najširšej miere.

85. Všeobecná zásada výkonu a realizácie právnych úkonov v súlade s dobrými mravmi ako všeobecným hľadiskom vyžadovaným zákonom v súkromnom práve musí byť posudzovaná z hľadiska konkrétneho prípadu v danom čase na základe vzájomného konania zmluvných strán a povahy vzájomných plnení.

86. Dohodnutá úroková sadzba za úver podľa zmluvy o úvere predstavuje 70,02% ročne, priemerná výška úroku požadovaná bankami v marci 2013 pri danej výške úveru a doby splatnosti predstavuje 10,68% (údaje NBS z č.l. 20 spisu). Dohodnutá výška úroku predstavuje takmer 7- násobok bankami požadovaných úrokov. Aj pri zohľadnení vyššej miery rizika podnikania žalovaného ako nebankového subjektu sa jedná o neakceptovateľnú výšku dohodnutých úrokov. Ako už bolo uvedené odvolací súd neposudzoval výšku odplaty, ale len jednu jej zložku, a to úroky za úver a preto ako porovnávajúcí údaj bola použitá výška úrokov požadovaných bankami za obdobný úver v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na výšku úveru a dobu jeho splácania.

87. Odvolací súd v súlade so svojou rozhodovacou činnosťou (napr. rozhodnutie sp. zn. 43Co/41/2019 z 13. júna 2019) súhlasí s tvrdením žalobcu, že dojednanie o ročnej úrokovej sadzbe vo výške 70,02% predstavuje neprimeranú výšku a je v rozpore s dobrými mravmi. Takto dohodnutá výška úrokov je v rozpore so zásadou primeranosti vzájomných plnení medzi stranami konania a nezodpovedá vyššie uvedeným všeobecným princípom dobrých mravov ako korektívu a limitu zmluvnej voľnosti zmluvných strán v súkromnom práve. Takto dojednanej výške úrokov za poskytnutie úveru nie je možné poskytnúť súdnu ochranu. Odvolací súd konštatuje jej dojednanie v rozpore s dobrými mravmi a posúdil zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dojednania úrokov za poskytnutie úveru pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 v spojení s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú.

88. S vyjadrením žalovaného, ktorý namietal, že nie je možné aplikovať ust. § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka na dohodu o výške úrokov za poskytnutie úveru pri určení ich neprimeranosti, pretože je

potrebné posudzovať celkovú odplatu (a nielen jej jednu zložku) požadovanú na finančnom trhu podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, zahrňujúc aj údaje od nebankových spoločností, ktorej výška v zmluve podstatne prevyšovaná nebola, odvolací súd nesúhlasí.

89. Žalobca v konaní namietal rozpor výšky odplaty s dobrými mravmi, pričom súd prvej inštancie sa týmto kritériom súladu so zákonom nevenoval. Treba však uviesť, že náležitosťou úverovej zmluvy nebola odplata, ale v čase jej uzatvárania bola náležitosťou zmluvy sadzba úroku za úver. Odvolací súd sa preto zaoberal súladom dohodnutej výšky úroku za úver s dobrými mravmi.

90. Odvolací súd posudzoval výšku úrokov z omeškania v sadzbe 70,02% ročne, ktorú považoval za dojednanú v rozpore s dobrými mravmi a za neplatnú podľa § 3 a 39 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd neposudzoval výšku odplaty, ako ju má na mysli ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ktorá je pojmom širším, zahŕňajúcim v sebe aj úrok za poskytnutie úveru, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady. Zmluva o úvere obsahuje len dohodu o výške úrokovej sadzby za úver a odvolací súd preto túto náležitosť zmluvy podrobil skúmaniu jej súladu s dobrými mravmi a nie výšku odplaty, ktorá nie je náležitosťou zmluvy. Tvrdenia žalovaného o zohľadnení situácie na finančnom trhu vo vzťahu k výške odplaty a potrebe porovnávať nielen úrokové sadzby bánk, odvolací súd preto považoval za nedôvodné. Odvolací súd posudzoval dohodu o úrokoch ako náležitosť zmluvy a nie odplatu za poskytnutie úveru, ktorá v zmluve ani určená nebola. Ako už bolo uvedené odplata za poskytnutie úveru je pojmom širším, zahŕňajúcim v sebe aj úroky za poskytnutie úveru. Odvolací súd posudzoval samostatne z hľadiska splnenia kritéria súladu s dobrými mravmi len jednu zložku odplaty, a to úroky za poskytnutie úveru, ktoré boli dojednané v rozpore so zásadou dobrých mravov vzhľadom na ich neprimeranú výšku a zaužívanú judikatúru súdov. Podľa odvolacieho súdu nič nebráni súdu v súdnom konaní posudzovať ako samostatný inštitút dohodu o výške úrokov za poskytnutie úveru. Pokiaľ je sadzba úrokov za poskytnutie úveru určená vo výške, ktorá sa prieči zásadám dobrých mravov, potom súd v spotrebiteľských vzťahoch na túto skutočnosť prihliada a tomuto postupu nebráni ani ust. § 53 ods. 6 OZ upravujúci iný inštitút, a to odplatu za úver. Podľa odvolacieho súdu pokiaľ aj jedna samostatná zložka odplaty (napr. úrok za úver) nespĺňa kritérium súladu s dobrými mravmi, je možné ju určiť za neplatnú podľa § 39 OZ. V danom prípade bol nárok žalovaného na odplatu dohodnutý len vo forme úrokov, ktorých výška nie je v súlade s dobrými mravmi (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 z 26.04.2012).

91. Pretože zmluva o úvere neobsahuje platnú dohodu o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, ktorá je jej podstatnou náležitosťou, absentuje jej povinná náležitosť podľa § 9 ods. 1 písm. i) ZoSÚ a spotrebiteľský úver podľa zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200054084 uzavretej dňa 22.03.2013 sa považuje aj z tohto dôvodu za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

92. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie vo výroku o určení zmluvy o revolvingovom úvere za bezúročnú a bezpoplatkovú potvrdil ako vecne správne v zmysle §387 CSP aj keď čiastočne z iných dôvodov ako to uviedol súd prvej inštancie.

93. V priebehu konania žalovaný citoval rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoSr/1/2018 riešiace otázku dohody o poskytnutí služby odkladu splátok ako aj výšku odplaty. Odvolací súd konštatuje, že v tomto rozhodnutí sa odvolací súd nezaoberal posúdením tejto dohody a úrokov z pohľadu § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Túto otázku neriešil vo vzťahu k poplatku za službu o poskytnutí odkladu splátok z pohľadu jej rozporu s dobrými mravmi ani vo veci sp. zn. 43CoR/5/2016 uvedenú žalovaným v priebehu konania. V uvedenej veci sa zaoberal započítaním a zahrnutím poplatku do RPMN.

94. Žalovaný v odvolaní napadol rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu, t. j. aj druhú výrokovú vetu o náhrade trov konania, ktorou bol žalobcovi priznaný nárok na ich náhradu voči žalovanému v celom rozsahu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca bol v konaní úspešný a súd prvej inštancie mu preto správne v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči žalovanému, ktorý úspešný v konaní nebol. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v celom rozsahu, vrátane druhej výrokovej vety o náhrade trov konania.

95. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že ho priznal žalobcovi ako strane úspešnej v odvolacom konaní voči žalovanému v celom rozsahu.

96. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).